

Verjamemo v potencial te regije

Tretje četrletje 2022 /

Razkritja po 3. stebru baselskih standardov

Vsebina

1.	Ključni poudarki	3
2.	Uvod	5
3.	Področje uporabe	6
4.	Kapital in kapitalske zahteve	7
4.1.	Kapitalska ustreznost	7
4.2.	Kapitalske zahteve	9
4.3.	Dejavniki tveganja in napoved	10
4.4.	Informacije o covid-19 moratorijih	14
4.5.	CRR »Hitri popravek«	15
4.6.	Začasna obravnava nerealiziranih dobičkov in izgub, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, zaradi pandemije covid-19 za vrednostne papirje države	16
5.	Likvidnost	17
6.	Priloge	21
6.1.	Priloga 1: Seznam vseh zahtevanih razkritij, kot jih predpisuje del 8 CRR	21
6.2.	Priloga 2: Kratice	21

1. Ključni poudarki

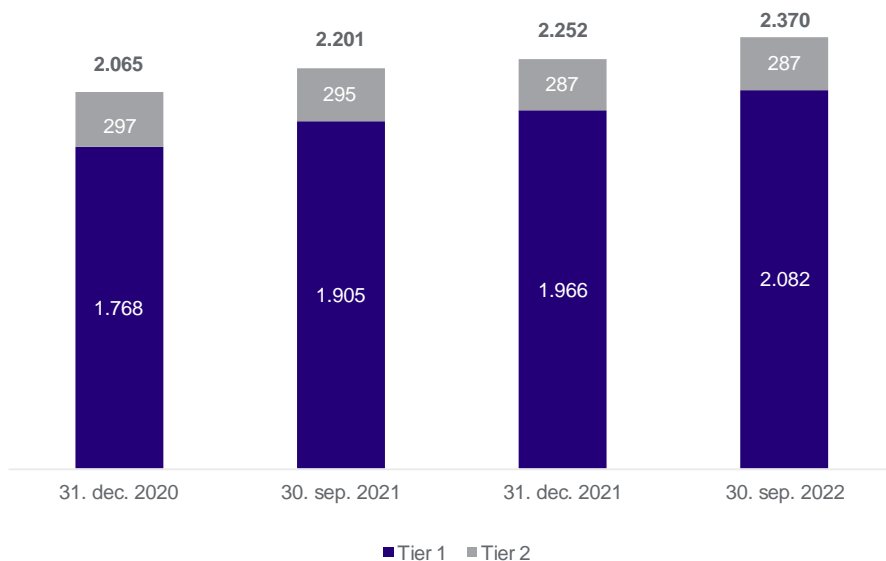
(Člen 447 CRR)

Tabela 1 – EU KM Ključne metrike NLB Skupine

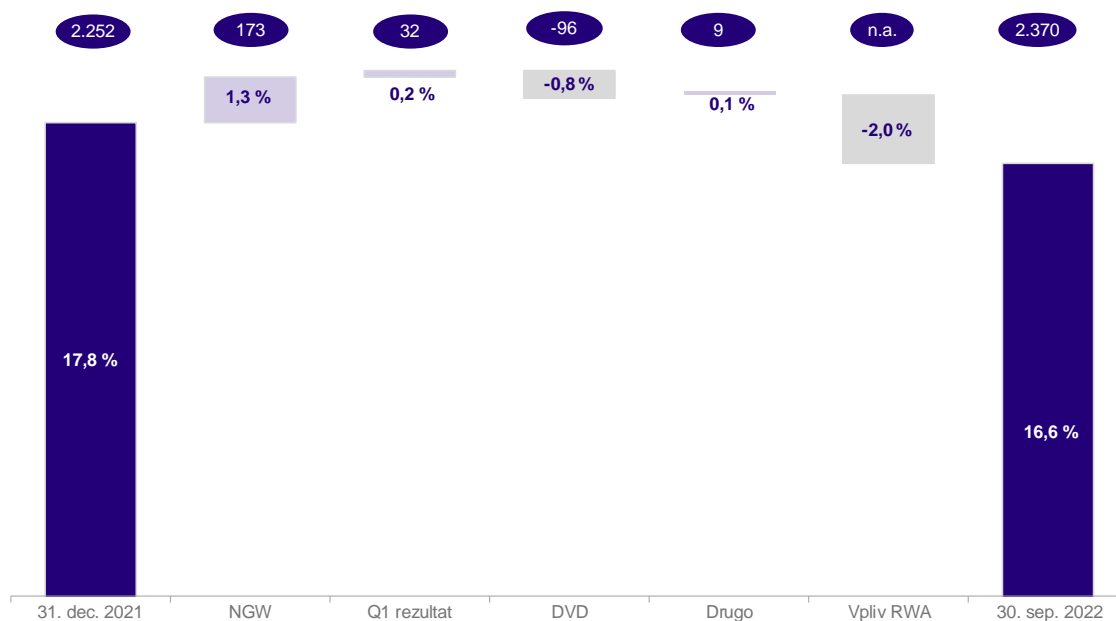
		30. 9. 2022	30. 6. 2022	31. 3. 2022	31. 12. 2021	30. 9. 2021
		a	b	c	d	e
Razpoložljivi kapital (zneski)						
1	Navadni lastniški temeljni kapital	2.076.606	2.043.477	1.901.470	1.959.601	1.891.439
2	Temeljni kapital	2.082.130	2.048.928	1.906.565	1.965.551	1.905.247
3	Skupni kapital	2.369.623	2.336.205	2.193.990	2.252.490	2.200.649
Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti						
4	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju	14.283.739	14.172.549	13.843.373	12.667.408	12.824.373
Kapitalski količniki (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)						
5	Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala	14,54 %	14,42 %	13,74 %	15,47 %	14,75 %
6	Količnik temeljnega kapitala	14,58 %	14,46 %	13,77 %	15,52 %	14,86 %
7	Količnik skupnega kapitala	16,59 %	16,48 %	15,85 %	17,78 %	17,16 %
Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)						
EU 7a	Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda	2,60 %	2,60 %	2,60 %	2,75 %	2,75 %
EU 7b	od tega: ki morajo biti sestavljene iz navadnega lastniškega temeljnega kapitala	1,46 %	1,46 %	1,46 %	1,55 %	1,55 %
EU 7c	od tega: ki morajo biti sestavljene iz temeljnega kapitala	1,95 %	1,95 %	1,95 %	2,06 %	2,06 %
EU 7d	Skupna kapitalska zahteva v okviru PNPO	10,60 %	10,60 %	10,60 %	10,75 %	10,75 %
Zahteva po skupnem blažilniku in skupna kapitalska zahteva (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)						
8	Varovalni kapitalski blažilnik	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
EU 10a	Blažilnik za druge sistemsko pomembne institucije	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
11	Zahteva po skupnem blažilniku	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
EU 11a	Skupna kapitalska zahteva	14,10 %	14,10 %	14,10 %	14,25 %	14,25 %
12	Razpoložljivi navadni lastniški temeljni kapital po izpolnitvi skupne kapitalske zahteve v okviru PNPO	725.364	702.754	591.887	749.864	666.711
Količnik finančnega vzvoda						
13	Mera skupne izpostavljenosti	24.509.522	23.711.555	20.854.558	19.229.497	19.145.896
14	Količnik finančnega vzvoda	8,50 %	8,64 %	9,14 %	7,58 %	7,82 %
Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganja prevelikega finančnega vzvoda (kot odstotek mere skupne izpostavljenosti)						
EU 14c	Skupna zahteva za količnik finančnega vzvoda v okviru PNPO (%)	3,00 %	3,00 %	3,14 %	3,14 %	3,14 %
Zahteva po blažilniku količnika finančnega vzvoda in zahteva za skupni količnik finančnega vzvoda (kot odstotek mere skupne izpostavljenosti)						
EU 14d	Zahteva po blažilniku količnika finančnega vzvoda	3,00 %	3,00 %	3,14 %	3,14 %	3,14 %
EU 14e	Zahteva za skupni količnik finančnega vzvoda	3,00 %	3,00 %	3,14 %	3,14 %	3,14 %
Količnik likvidnostnega kritja						
15	Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	5.526.560	5.445.021	5.336.395	5.174.269	5.063.883
EU 16a	Denarni odlivi – skupna tehtana vrednost	2.871.465	2.737.213	2.623.971	2.551.704	2.420.081
EU 16b	Denarni prilivi – skupna tehtana vrednost	521.447	545.620	577.103	590.383	550.236
16	Neto denarni odlivi skupaj (prilagojena vrednost)	2.350.018	2.191.593	2.046.825	1.961.279	1.869.802
17	Količnik likvidnostnega kritja	236,85 %	250,65 %	261,43 %	263,92 %	271,86 %
Količnik neto stabilnega financiranja						
18	Skupaj razpoložljivo stabilno financiranje	19.628.877	19.031.012	19.268.104	18.446.656	18.170.538
19	Skupaj potrebno stabilno financiranje	11.010.637	10.835.911	11.072.422	9.960.818	9.667.399
20	NSFR	178,27 %	175,63 %	174,02 %	185,19 %	187,96 %

Ključni podatki in količniki se navajajo skozi celotna Razkritja po 3. stebru, povzetek je prikazan v tabeli 1.

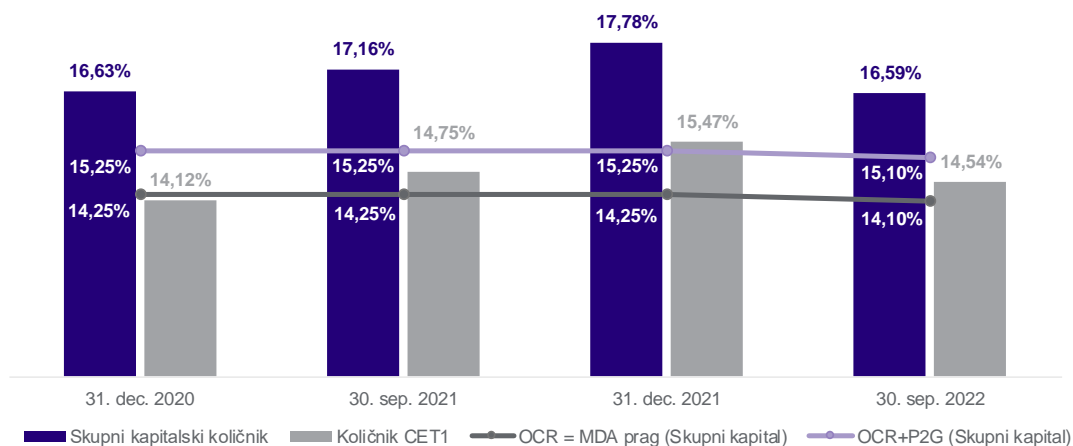
Slika 1: Skupni kapital NLB Skupine (v mio EUR)

Slika 2: Skupni kapital in letna sprememba količnika skupnega kapitala NLB Skupine

Slika 3: Kapitalski količniki in regulativni pragi NLB Skupine (v %)

2. Uvod

Namen tega poročila je zagotoviti razkritja, skladna z zahtevami globalnega regulatornega okvirja za kapital in likvidnost, ki ga je vzpostavil Baselski odbor za bančni nadzor (BCBS). Na evropski ravni se te izvajajo v skladu z zahtevami za razkritja, kot so določene v delu 8 Uredbe (EU) št. 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja (Uredba o kapitalskih zahtevah ali CRR) in v Direktivi 2013/36/EU o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru nad kreditnimi institucijami in investicijskimi podjetji (Direktiva o kapitalskih zahtevah ali CRD). CRR velja neposredno v državah članicah EU, medtem ko je bilo za CRD zahtevano, da se uvede preko nacionalnih zakonodaj držav članic EU. Dne 27. junija 2019 je bila objavljena sprememba CRR (Uredba (EU) št. 2019/876), kakor tudi dopolnitev CRD (Direktiva (EU) 2019/878 – CRD V). Slovenija je te zahteve CRD implementirala v svojo nacionalno zakonodajo z Zakonom o bančništvu (ZBan-3). Dne 26. junija 2020 je bila objavljena dodatna dopolnitev CRR (Uredba (EU) št. 2020/873), kot odziv na pandemijo covid-19.

V kontekstu tega dokumenta »EU bančna zakonodaja« predstavlja paket CRR, CRD ter regulatorne/izvedbene tehnične standarde. Zanj v splošnem velja, da vsebuje naslednje tri stebre:

- 1. stebel vsebuje mehanizme in zahteve, s katerimi finančne institucije izračunajo svoje minimalne kapitalske zahteve za kreditno tveganje, tržno tveganje in operativno tveganje;
- namen 2. stebra je zagotoviti, da ima vsaka finančna institucija vzpostavljene učinkovite interne procese za ocenjevanje ustreznosti kapitala, ki temelji na natančni oceni tveganj. Nadzorniki imajo nalogo oceniti, kako dobro finančne institucije ocenjujejo svoje potrebe po kapitalski ustreznosti glede na svoja tveganja. Tveganja, ki se ne upoštevajo v 1. stebri, se upoštevajo v tem stebri;
- namen 3. stebra je dopolniti 1. in 2. stebel. Zahteva, da finančne institucije razkrijejo informacije o obsegu uporabe zahtev iz EU bančne zakonodaje, zlasti glede kapitalskih zahtev/tveganju prilagojene aktive (RWEA) in virov, izpostavljenosti tveganjem in postopkov ocene tveganja.

Za lažje navajanje se v tem poročilu na zahteve sklicujemo kot na »3. stebel«. Omenjeni 3. stebel vključuje tako kvantitativne kot kvalitativne zahteve glede razkritij.

Vsa razkritja so pripravljena na konsolidirani osnovi (bonitetna konsolidacija) in v tisoč EUR, razen kjer je navedeno drugače. Morebitna neskladja med podatki, razkritimi v tem dokumentu, so posledica zaokroževanja.

CRD V in Smernice EBA zahtevajo, da NLB Skupina razkrije informacije najmanj na letni ravni. Za zagotovitev učinkovite komunikacije o poslovanju in profilu tveganosti NLB Skupine slednja posebno pozornost namenja morebitni potrebi po pogostejši objavi informacij kakor letno. Ločen dokument Razkritja po 3. stebri je četrtletno objavljen na internetni strani NLB <https://www.nlb.si/financna-porocila> in sledi objavi letnega oziroma medletnega poročila NLB Skupine.

Preverjanje in vir podatkov

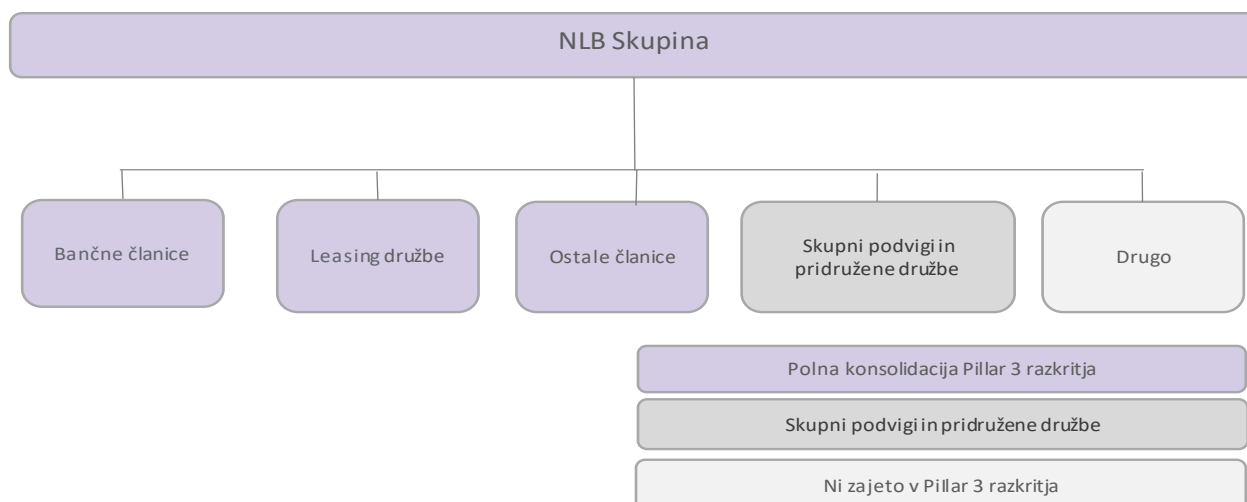
Informacije, vključene v razkritja, se preverijo s strogim postopkom notranjega nadzora in upravljanja. Za primarne kontrole so zadolženi nosilci posameznih vsebin. Na vsak datum poročanja morajo biti posredovana kvantitativna razkritja v posameznih predlogah, natančno usklajena z informacijami, kot so razkrite v letnem ali medletnem poročilu oz. poročilih regulatorju (Corep in Finrep). Nerevidirano poročilo je pregledano tudi s strani članov Skupine za upravljanje s kapitalom.

Nekatere kvantitativne informacije v tem dokumentu temeljijo na finančnih podatkih, ki jih vsebuje Medletno poročilo NLB Skupine za Q3 2022, druge kvantitativne informacije pa so bile pridobljene iz rednega regulatornega poročanja (Finrep in Corep) in so bile izračunane v skladu z zakonskimi zahtevami. Kvantitativni podatki iz razkritij torej niso vedno neposredno primerljivi s kvantitativnimi podatki iz Medletnega poročila NLB Skupine za Q3 2022.

3. Področje uporabe

V skladu s kapitalsko zakonodajo ima NLB d.d. (LEI koda 5493001BABFV7P27OW30) položaj »matične banke EU« in je tako matična družba NLB Skupine. NLB mora zato podatke razkrivati na konsolidirani osnovi. Konsolidirani računovodski izkazi za namen razkritij temeljijo na zahtevah CRR (regulatorni obseg konsolidacije). Povzetek predstavitve Skupine v skladu z regulatornim obsegom konsolidacije je podan v nadaljevanju.

Slika 4: Shema NLB Skupine

Konsolidacija za računovodske namene obsega vse:

- odvisne družbe (bančne, leasing in druge), ki jih obvladuje Banka ali Skupina,
- pridružene družbe, v katerih ima Skupina posredno ali neposredno od 20 % do 50 % glasovalnih pravic, ima pomemben vpliv, vendar jih ne obvladuje, in
- skupaj obvladovane družbe (tj. skupaj obvladovane s strani Skupine na podlagi pogodbe).

V nasprotju z računovodsko konsolidacijo regulatorna konsolidacija vključuje samo (v skladu z definicijami iz člena 4 CRR) kreditne institucije, finančne institucije, družbe za pomožne storitve in družbe za upravljanje.

Razliko med računovodsko konsolidacijo in regulatorno konsolidacijo na dan 30. septembra 2022 predstavljata:

- družba NLB Zavod za upravljanje kulturne dediščine, ki posluje v drugi dejavnosti in
- družba za IT storitve NLB DigIT d.o.o., Beograd,

ki se v skladu s členom 4 CRR ne vključujeta v obseg regulatorne konsolidacije. Družbe iz Skupine Prvi faktor so izključene iz regulatorne konsolidacije (ki bi sicer v skladu s CRD zahtevala sorazmerno metodo konsolidacije) zaradi nepomembnosti v skladu s CRR. Pri računovodski konsolidaciji neto sredstva Skupine Prvi faktor, pripoznana po kapitalski metodi, znašajo nič.

4. Kapital in kapitalske zahteve

4.1. Kapitalska ustreznost

Evropska bančna kapitalska zakonodaja (CRD V) predpisuje izpolnjevanje treh količnikov kapitalske ustreznosti, ki izražajo različno kakovost kapitala:

- količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (razmerje med navadnim (CET1) kapitalom in tehtano izpostavljenostjo tveganjem (RWA), ki mora znašati vsaj 4,5 %;
- količnik temeljnega kapitala (razmerje med temeljnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 6 %;
- količnik skupnega kapitala (razmerje med celotnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 8 %.

Poleg navedenih količnikov, ki tvorijo zahtevo 1. stebra (P1R), mora Banka izpolnjevati tudi druge zahteve in priporočila, ki jih posamezni banki lahko predpiše nadzorna institucija ali pa so predpisane že z zakonodajo:

- zahteva 2. stebra (P2R, PNPO oz. SREP zahteva): banki lastna obvezna zahteva, ki jo določi nadzorna institucija v okviru procesa SREP (skupaj z zahtevami iz 1. stebra predstavlja skupno kapitalsko zahtevo SREP – TSCR («Total SREP Capital Requirement»);
- veljavna zahteva po skupnem blažilniku (CBR – «Combined Buffer Requirement»): sistem kapitalskih blažilnikov, dodanih nad zahtevo TSCR – neizpolnjevanje CBR ni kršitev kapitalskih zahtev, temveč sproži omejitve v razdelitvi dividend in drugih izplačilih iz kapitala. Nekateri blažilniki so zakonsko predpisani za vse banke, nekateri pa so specifični za posamezno banko in so jih predpisale nadzorne institucije (CBR in TSCR skupaj tvorita celotno kapitalsko zahtevo – OCR – «Overall Capital Requirement»);
- priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra («Pillar 2 Capital Guidance«, P2G): banki lastno kapitalsko priporočilo, ki ga določi nadzorna institucija skozi proces SREP. Kot priporočilo ni obvezno, neizpolnjevanje ne vpliva na razdelitev dividend ali druga izplačila iz dobička, vendar lahko vodi v okrepljen nadzor in naložitev ukrepov za povrnitev ustrezne ravni kapitala (vključujoč pripravo načrta ponovne vzpostavitve kapitala).

Tabela 2 – Kapitalske zahteve in blažilniki

		2022	2021	2020
Zahteva 1. stebra (P1R)	CET1	4,5 %	4,5 %	4,5 %
	AT1	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	T2	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Zahteva 2. stebra (SREP zahteva - P2R)	CET1	1,46 %	1,55 %	1,55 %
	Temeljni kapital	1,95 %	2,06 %	2,06 %
	Skupni kapital	2,60 %	2,75 %	2,75 %
Skupna kapitalska zahteva SREP (TSCR)	CET1	5,96 %	6,05 %	6,05 %
	Temeljni kapital	7,95 %	8,06 %	8,06 %
	Skupni kapital	10,60 %	10,75 %	10,75 %
Zahteva po skupnem blažilniku (CBR)				
Varovalni kapitalski blažilnik	CET1	2,5 %	2,5 %	2,5 %
DSPB blažilnik	CET1	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Proticiklični blažilnik	CET1	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Celotna kapitalska zahteva (OCR) = MDA prag	CET1	9,46 %	9,55 %	9,55 %
	Temeljni kapital	11,45 %	11,56 %	11,56 %
	Skupni kapital	14,10 %	14,25 %	14,25 %
Priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra (P2G)	CET1	1,0 %	1,0 %	1,0 %
	CET1	10,46 %	10,55 %	10,55 %
OCR + P2G	Temeljni kapital	12,45 %	12,56 %	12,56 %
	Skupni kapital	15,10 %	15,25 %	15,25 %

Celotna kapitalska zahteva (OCR) je 30. septembra 2022 za Skupino znašala 14,10 % in jo sestavljajo:

- TSCR v višini 10,60 % (zahteva v višini 8,00 % iz 1. stebra in zahteva v višini 2,60 % iz 2. stebra) in
- CBR v višini 3,50 % (varovalni kapitalski blažilnik v višini 2,50 %, kapitalski blažilnik DSPB¹ v višini 1,00 % in proticiklični blažilnik v višini 0,00 %).

29. aprila 2022 je BS izdala nov Sklep o določitvi zahteve po vzdrževanju blažilnika sistemskih tveganj za banke in hranilnice, ki bo s 1. januarjem 2023 uveljavil blažilnik sistemskih tveganj za sektorske izpostavljenosti:

- 1,00 % za vse izpostavljenosti do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami;
- 0,50 % za vse druge izpostavljenosti do fizičnih oseb.

Kapitalske smernice v okviru 2. stebra (P2G) ostajajo 1,00 % in morajo biti v celoti sestavljene iz kapitala CET1.

Kapital Skupine izpolnjuje vse sedanje in tudi napovedane regulativne kapitalske zahteve, vključno s kapitalskimi blažilniki in ostalimi trenutno znanimi zahtevami ter kapitalskimi smernicami v okviru 2. stebra.

Tabela 3 – Kapitalska ustreznost

	30. 9. 2022	30. 6. 2022	31. 12. 2021
Vplačani kapitalski instrumenti	200.000	200.000	200.000
Vplačani presežek kapitala	871.378	871.378	871.378
Zadržani dobiček	911.175	900.020	767.152
Priznani dobiček ali izguba tekočega leta	205.039	205.039	135.968
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	(106.371)	(127.184)	(10.091)
Druge rezerve	13.522	13.522	13.522
Manjšinski deleži	25.987	26.184	27.905
Bonitetni filtri - zaradi zahteve po preudarnem vrednotenju (AVA)	(2.911)	(3.065)	(3.498)
(-) Dobro ime	(3.529)	(3.529)	(3.529)
(-) Druga neopredmetena sredstva	(37.613)	(38.408)	(39.116)
(-) Nezadostno kritje za nedonosne izpostavljenosti	(71)	(130)	(90)
(-) Odbitna postavka povezana s kreditnimi oslavitvami in rezervacijami, ki niso vključene v kapital	-	(350)	-
NAVADNI LASTNIŠKI TEMELJNI KAPITAL (CET1)	2.076.606	2.043.477	1.959.601
Manjšinski deleži	5.524	5.451	5.950
Dodatni temeljni kapital (AT1)	5.524	5.451	5.950
TEMELJNI KAPITAL (T1)	2.082.130	2.048.928	1.965.551
Kapitalski instrumenti in podrejeni dolгови ustrezni za T2 kapital	284.595	284.595	284.595
Manjšinski deleži	2.898	2.682	2.344
Dodatni kapital (T2)	287.493	287.277	286.939
KAPITAL SKUPAJ	2.369.623	2.336.205	2.252.490
Izpostavljenost kreditnemu tveganju	11.722.427	11.605.651	10.205.172
Izpostavljenost tržnemu tveganju	1.228.301	1.248.975	1.206.363
Izpostavljenost tveganju prilagoditve kreditnega vrednotenja	88.988	73.900	11.850
Izpostavljenost operativnemu tveganju	1.244.023	1.244.023	1.244.023
SKUPNA IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM (RWA)	14.283.739	14.172.549	12.667.408
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1 količnik)	14,54 %	14,42 %	15,47 %
Količnik temeljnega kapitala (Tier 1 količnik)	14,58 %	14,46 %	15,52 %
Količnik skupnega kapitala	16,59 %	16,48 %	17,78 %

Skupni kapitalski količnik Skupine je 30. septembra 2022 znašal 16,6 % (oz. 1,2 o.t. nižji glede na konec 2021), količnik CET1 Skupine pa je znašal 14,5 % (oz. 0,9 o.t. nižji glede na konec 2021). Nižja kapitalska ustreznost izvira iz višje tveganju prilagojene aktive (RWA; 1.616,3 mio EUR glede na konec leta 2021), ki je ni uspel kompenzirati višji kapital (117,1 mio EUR glede na konec leta 2021). Kapital je višji predvsem zaradi vključitve negativnega dobrega imena iz prevzema N Banke v zadržani dobiček v znesku 172,8 mio EUR in delne vključitve rezultata prvega četrtletja 2022 v

¹ Od 1. januarja 2023 naprej bo kapitalski blažilnik DSPB znašal 1,25 %.

višini 32,2 mio EUR, ki sta kompenzirala negativno vrednotenje (-96,3 mio EUR glede na konec leta 2021) na instrumentih, vrednotenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (FVOCI). V skladu s CRR »Hitri popravek« iz junija 2020, je Skupina septembra 2022 vpeljala začasno obravnavo za državne vrednostne papirje, merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki je povečala kapital za 60,6 mio EUR (tj. akumulirani drugi vseobsegajoči donos je znašal -106,4 mio EUR namesto -167,0 mio EUR).

Septembra 2022 je Banka izdala podrejene obveznice, ki štejejo za instrumente dodatnega temeljnega kapitala (t.i. Additional Tier 1) v znesku 82 mio EUR. Po prejemu dovoljenja s strani ECB bodo obveznice povišale regulatorni kapital in količnik skupnega kapitala za približno 50 b.t.

Glavni razlog za povečanje RWA je nakup N Banke marca 2022 (pojasnilo 4.13. v Medletnem poročilu NLB Skupine za Q3).

V izračun kapitala ni vključen del izida za leto 2021 v višini 50 mio EUR, ki je bil Skupščini delničarjev NLB d.d. predlagan za izplačilo delničarjem v decembru 2022 kot drugi del izplačila dividend. Zato po izplačilu dividend v tem znesku ne bo vpliva na kapital.

Razlaga dejavnikov spremembe RWA v prvem polletju 2022 je podana v poglavju 4.2 Kapitalske zahteve v tabeli 4 – EU OV1 – Pregled zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti.

4.2. Kapitalske zahteve

(Člen 438 (d) CRR)

NLB Skupina na konsolidirani ravni uporablja naslednje pristope pri izračunu kapitalskih zahtev po prvem stebru:

- kreditno tveganje – standardizirani pristop,
- tržno tveganje – standardizirani pristop in
- operativno tveganje – enostavni pristop.

Pri izračunu kapitalskih količnikov je tveganje izraženo kot tveganju prilagojena izpostavljenost ali kapitalska zahteva. Kapitalska zahteva za posamezno tveganje znaša 8 % skupne izpostavljenosti posameznemu tveganju.

Tabela 4 prikazuje sestavo tveganju prilagojenih izpostavljenosti NLB Skupine konec septembra 2022, konec junija 2022 in konec leta 2021 ter tudi sestavo kapitalskih zahtev konec septembra 2022.

Tabela 4 – EU OV1 – Pregled zneskov skupne izpostavljenosti tveganju

	Znesek skupne izpostavljenosti tveganju (TREA)			Skupne kapitalske zahteve
	30. 9. 2022	30. 6. 2022	31. 12. 2021	30. 9. 2022
	a	b	b-2	c
1 Kreditno tveganje (brez CCR)	11.502.842	11.396.513	10.049.886	920.227
2 od tega po standardiziranem pristopu	11.502.842	11.396.513	10.049.886	920.227
6 Kreditno tveganje nasprotne stranke – CCR	146.775	121.068	40.881	11.742
7 od tega po standardiziranem pristopu	57.787	47.168	29.031	4.623
EU 8b od tega prilagoditev kreditnega vrednotenja – CVA	88.988	73.900	11.850	7.119
20 Pozicijsko, valutno in blagovno tveganje (tržno tveganje)	1.228.301	1.248.975	1.206.363	98.264
21 od tega po standardiziranem pristopu	1.228.301	1.248.975	1.206.363	98.264
23 Operativno tveganje	1.244.023	1.244.023	1.244.023	99.522
EU 23a od tega po enostavnem pristopu	1.244.023	1.244.023	1.244.023	99.522
24 Zneski pod pragom za odbitke (utež tveganja 250 %)	161.798	161.970	126.255	12.944
29 Skupaj	14.283.739	14.172.549	12.667.408	1.142.699

Tveganju prilagojena aktiva Skupine se je od konca leta 2021 povečala za 1.616,3 mio EUR. Tveganju prilagojena aktiva za kreditno tveganje (vrstice 1, 7 in 24 v Tabeli 4) se je povečala za 1.517,3 mio EUR, pri čemer se 858,9 mio EUR povečanja nanaša na N Banko. Preostali del povečanja tveganju prilagojene aktive v višini 658,4 mio EUR je predvsem posledica krepitve kreditne aktivnosti v vseh bankah Skupine, največ v NLB in NLB Komercialni Banki, Beograd. Višja

tveganju prilagojena aktiva za visoko tvegane izpostavljenosti je bila posledica novega posojila družbi tveganega kapitala, novih posojil za projektno financiranje ter črpanja posojil za financiranje projektov, odobrenih v preteklem letu. Povečanje tveganju prilagojene aktive so delno ublažila zahtevam CRR primerna zavarovanja z nepremičninami v Bosni in Hercegovini, Srbiji ter Severni Makedoniji. Poleg tega je bilo opaziti zmanjšanje tveganju prilagojene aktive pri likvidnostnih sredstvih zaradi manjše izpostavljenosti do srbske centralne banke in zapadlosti nekaterih srbskih obveznic; oboje v NLB Komercialni Banki, Beograd. Nižja izpostavljenost do institucij je prav tako povzročila zmanjšanje tveganju prilagojene aktive v skoraj vseh bankah Skupine, najbolj v NLB Komercialni Banki, Beograd, NLB Banki, Banja Luka in NLB Banki, Podgorica. Odplačila in izboljšanje ratinga nekaterih strank so prispevala k nižji tveganju prilagojeni aktivi za nedonosne izpostavljenosti.

Povečanje tveganju prilagojene aktive za tržna tveganja in prilagoditve kreditnega vrednotenja (CVA) v višini 99,1 mio EUR (vrstici EU 8b in 20 v Tabeli 4) od začetka leta je predvsem posledica višje tveganju prilagojene aktive za tveganje CVA v višini 77,1 mio EUR (kar je posledica prilagoditve izračuna izpostavljenosti v izračunu CVA zaradi spremembe metodologije z metode 'mark to market' na metodo originalne izpostavljenosti (OEM) ter zaradi sklepanja dolgoročnejših in zajetnejših izvedenih finančnih instrumentov s strani Banke) in višje tveganju prilagojene aktive za valutno tveganje v znesku 20,6 mio EUR.

4.3. Dejavniki tveganja in napoved

Dejavniki tveganja

V letu 2022 se je nadaljevala oživitve zasebne in investicijske potrošnje v regiji, ki je bila v preteklem obdobju okrnjena zaradi pandemije covid-19. Višje cene energentov, blaga, surovin in hrane kot posledica vojne v Ukrajini so že in bodo še naprej vplivale na gospodarsko dinamiko. Posledično je pričakovati postopno umirjanje gospodarske rasti. V regiji, kjer je prisotna Skupina, se pričakuje zmerna nadaljnja rast, po drugi strani pa naj bi inflacijski pritiski nakazovali nadaljnjo upočasnitev, zlasti na področju zasebne potrošnje. Ni pa zanesljivo, da se bo trenutni zagon v gospodarstvu nadaljeval tudi v bodoče.

Rast kreditov na segmentu podjetij in prebivalstva naj bi ostala razmeroma zmerna, zlasti v trenutnih razmerah. Z vidika kakovosti kreditnega portfelja Skupina skrbno spremlja najbolj prizadete segmente komitentov s ciljem, da bi vsako pomembnejše povečanje kreditnega tveganja zaznali že v zelo zgodnji fazi. Neposredna in posredna izpostavljenost Skupine do Rusije in Ukrajine je omejena.

V času recesije je sicer običajno zaznati občuten porast kreditnega tveganja. Trajanje in intenzivnost vojne v Ukrajini bi v srednjeročnem obdobju povzročila dodatne učinke prelivanja, kot je dvig cen energentov ali njihova razpoložljivost, kar bi lahko v poznejšem obdobju vplivalo tudi na druge segmente kreditnega portfelja. Ti neugodni dogodki bi lahko vplivali na gibanje stroška tveganja in raven slabih posojil. Ne glede na ustrezno vzpostavljene postopke za upravljanje tveganj v Skupini, to ne daje zadostnega zagotovila, da bodo omenjeni postopki zadoščali za zagotavljanje ustrezne kakovosti kreditnega portfelja Skupine ter ustrezen obseg oblikovanih oslabitev tudi v bodoče.

Strategija investiranja Skupine na področju upravljanja likvidnostnih rezerv, kjer prevladuje obvezniški portfelj, se prilagaja pričakovanim tržnim trendom v okviru opredeljene nagnjenosti za prevzemanje tveganj. Vojna v Ukrajini je privedla do precejšnjih nihanj na finančnih trgih, zlasti sprememb pri kreditnih pribitkih, dviga obrestnih mer in nihanja deviznih tečajev. Posebna pozornost se namenja trgov na Balkanu, državam, ki mejijo na Ukrajino in Rusijo, ter mednarodnim bankam, ki poslujejo v Rusiji. Skupina pozorno spremlja svoje glavne pozicije v portfelju obveznic, zlasti državnih, z integracijo relevantnih sistemov zgodnjega opozarjanja. Skupina od začetka krize opaža povečevanje kreditnih razmikov, kar trenutno vpliva na njene pozicije, merjene po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (FVOCI).

Skupina pri pomembnejših pozicijah v tujih valutah do sedaj ni zaznala večjih sprememb. Trenutne razmere, tržna opažanja in morebitne ukrepe se pozorno spremlja in obravnava. Medtem ko Skupina spremlja svoj likvidnostni položaj, vplive nihanj obrestnih mer, kreditnih razmikov in tujih valut na svoje pozicije, bi lahko kakršna koli pomembna in nepričakovana gibanja na trgih ali številni drugi dejavniki, kot so konkurenčni pritiski, zaupanje strank ali drugi dejavniki izven kontrole Skupine, negativno vplivali na njeno poslovanje in kapitalsko ter finančno stanje.

Posebna pozornost je namenjena stalnemu zagotavljanju storitev komitentom in njihovi spremljavi, ukrepom za varovanje zdravja in preprečevanju kibernetičnih napadov ter potencialnih prevar. Skupina je vzpostavila notranje kontrole in uvedla druge ukrepe z namenom lažjega upravljanja tega področja, vendar pa omenjeni ukrepi morda ne bodo v vsakem trenutku v celoti preprečili potencialnih negativnih učinkov.

Skupina je podvržena velikemu številu različnih regulativnih in zakonskih zahtev, ki se nanašajo na bančno poslovanje, zavarovalniške posle in finančne storitve, ter se posledično sooča s tveganjem obsežnih posegov s strani več regulativnih in izvršilnih organov v posamezni državi, v kateri deluje.

Regija JVE je najpomembnejše geografsko področje za delovanje Skupine izven Republike Slovenije, zato so gospodarske razmere v tej regiji pomembne za njene poslovne rezultate in finančno stanje, saj bi lahko kakršna koli nestabilnost ali poslabšanje razmer v gospodarstvu te regije negativno vplivala na finančno stanje Skupine.

V zvezi s tem Skupina natančno spremlja makroekonomske kazalce, ki so relevantni za njeno poslovanje:

- trendi gibanja BDP,
- gospodarska klima,
- brezposelnost,
- zaupanje potrošnikov,
- klima in napovedi na področju gradbeništva,
- stabilnost vlog in rast kreditov v bančnem sektorju,
- gibanje kreditnih pribitkov in s tem povezane napovedi,
- razvoj obrestnih mer in s tem povezane napovedi,
- devizni tečajji,
- cene energentov in blaga,
- drugi relevantni tržni kazalniki.

V letu 2022 je Skupina revidirala metodologijo za oblikovanje rezervacij po MSRP 9 s **testiranjem nabora relevantnih makroekonomskih scenarijev**, tako da ustrezno odražajo trenutne okoliščine in z njimi povezane vplive v prihodnosti. V ta namen je Skupina razvila in pripravila sklop makroekonomskih scenarijev (tj. izhodiščni, blag in zaostren potek ekonomskega razvoja) za potrebe določitve pričakovanih kreditnih izgub. Izhodiščni makroekonomski scenarij odraža enoten in celovit pogled ekonomskega razvoja za vse države, kjer Skupina deluje. Scenarij je pripravljen z namenom, da različne poglede združi v enotno projekcijo makroekonomskih in finančnih spremenljivk, ki so relevantne za Skupino, kar je v skladu s konceptom konsolidiranega pogleda banke na prihodnost gospodarskega razvoja v JVE. Izhodiščni makroekonomski scenarij pripravljen v skladu z MSRP 9 temelji na najnovejših rezultatih uradnih in profesionalnih pripravljavcev napovedi z dodatnimi posebnimi prilagoditvami glede na posamezno državo v Skupini.

Alternativna makroekonomska scenarija sta osnovana na podlagi možnih vplivov na gospodarski razvoj v naslednjih treh letih. Izhodišča za pripravo obeh alternativnih scenarijev zajemajo statistične tehnike ter strokovna znanja kot sredstvo za validacijo koncepta in rezultatov. Skupina je oba alternativna scenarija pripravila skozi prizmo možnega pričakovanega učinka na gospodarsko aktivnost v regiji. Na splošno pa je zmerni scenarij optimističen, saj temelji na povpraševanju, pri čemer omenjeni dejavniki motenji pri nabavi ter aktivna vloga centralnih bank prispevajo k izboljšanju gospodarskih razmer in zaupanja gospodarskih subjektov. Ta scenarij opredeljuje višjo gospodarsko rast, medtem ko bolj negativen scenarij predvideva ničelno realno gospodarsko rast za vse matične države, v katerih Skupina deluje. Gre namreč za pesimističen scenarij, ki temelji na ponudbi, pri katerem pride do realizacije tako tveganja rasti inflacije kot tudi tveganja padca rasti. Banka omenjena scenarija vključuje v izračun pričakovanih kreditnih izgub v skladu z zahtevami MSRP 9.

Skupina je oblikovala tri v prihodnost usmerjene scenarije s pripadajočo verjetnostjo, ki so uporabljeni pri izračunu pričakovanih kreditnih izgub v okviru MSRP 9. Pričakovane kreditne izgube odražajo tako v prihodnost usmerjene informacije kot tudi verjetnost posameznega makroekonomskega scenarija za določeno obdobje. Oba vidika pri oceni kreditnih izgub se lahko spremenita, če se gospodarske razmere spremenijo občutneje v primerjavi s predhodnimi napovedmi; v tem primeru se parametri preračunajo glede na nove uteži in napovedi.

Neprekinjeno spremljanje makroekonomskega okolja nas opozarja na visoko stopnjo negotovosti v svetovnem gospodarstvu zaradi energetske krize, inflacije in vojne v Ukrajini. Vsesplošna gospodarska situacija je upočasnila projekcije gospodarske rasti in je povzročila tudi znižanje gospodarske rasti slovenskega gospodarstva v letu 2023. V tej luči je bila sprejeta odločitev za aktivno prilagajanje pričakovanih tveganj s spremembo pripadajočih uteži za scenarije. Prejšnje razmerje ponderirane verjetnosti 10 %-60 %-30 % je bilo spremenjeno v razmerje 0 %-50 %-50 % za Slovenijo, pri čemer sta dobila izhodiščni in zaostreni scenarij utež v višini 50 %. Na tej podlagi je Banka v tretjem četrtletju oblikovala dodatne oslabitve za kreditne izgube. Podoben pristop bodo uporabili tudi v drugih članicah Skupine v primeru bistvenega poslabšanja obstoječe ekonomske napovedi.

Skupina je vzpostavila obsežen **okvir stresnega testiranja** in **sisteme zgodnjega opozarjanja** za različna področja tveganj z vgrajenimi dejavniki tveganja, ki so relevantni za poslovni model Skupine. Okvir stresnega testiranja je vgrajen

v opredelitev prevzemanja tveganj (Risk Appetite), ICAAP, ILAAP in Plan reševanja (Recovery Plan), da bi preverili, kako lahko nepričakovane in močno zaostrene spremembe v poslovnem in makroekonomskem okolju vplivajo na kapitalsko ustreznost ali likvidnostno pozicijo Skupine. Tako okvir stresnega testiranja kot indikatorji plana reševanja podpirajo proaktivno upravljanje celotnega profila tveganj Skupine v teh okoliščinah, vključno s kapitalskimi in likvidnostnimi pozicijami z vidika prihodnosti.

Razpoložljivi ukrepi za obvladovanje tveganj na ravni Skupine so opredeljeni v različnih internih politikah in se lahko uporabijo, kadar je to potrebno. Poleg tega izbira in uporaba razpoložljivih premostitvenih ukrepov temelji na troplastnem pristopu, ki upošteva izvedljivost ukrepa, vpliv ukrepa na poslovni model Skupine ter jakost učinka izbranega ukrepa.

Napoved za leto 2022

Makroekonomsko okolje

Obeti za svetovno in evropsko gospodarstvo temeljijo na uspešni kalibraciji denarne politike, poteku vojne v Ukrajini in nadaljevanju inflacijskih pritiskov. Nadaljnja negativna tveganja so globalno zaostrovanje finančnih pogojev, ki lahko sproži obsežno dolžniško krizo gospodarstev v razvoju, nadaljnja geopolitična razdrobljenost in napetosti ter, zlasti za Evropo, nadaljnje močno zmanjšanje pretoka ali celo popolna ustavitev dobave plina s strani Rusije, kar bi vplivalo na proizvodnjo. Evrsko območje naj bi leta 2022 raslo 2,9 %, pri čemer naj bi akumulirani prihranki nudili podporo gospodarstvu, ki se sooča z vse slabšim zaupanjem, pomanjkanjem na strani ponudbe, naraščajočimi cenami energije in naraščajočimi obrestnimi merami. Leta 2023 se pričakuje 1,0-odstotna rast, ki v veliki meri odraža učinke prelivanja zaradi vojne v Ukrajini in zaostrenih finančnih pogojev. Za Slovenijo se pričakuje 5,9-odstotna rast v letu 2022 in 1,2-odstotna v letu 2023, medtem ko naj bi regija Skupine v letu 2022 beležila 4,2-odstotno in v letu 2023 2,0-odstotno rast.

Rast prihodkov in kreditov

Skupina v letu 2022 pričakuje nizko dvomestno organsko rast kreditov. Po izredno visokem obsegu novih kreditov prebivalstva in gospodarstva na vseh trgih v prvem polletju, kar je dodatno vzpodbudila rast inflacije ter pričakovano zvišanje obrestnih mer, je za drugo polletje predvidena upočasnitev rasti kreditov. Rast obrestnih prihodkov naj bi poganjali predvsem rast kreditov in učinkovita raba likvidnih sredstev. V drugem polletju se pričakuje rast obrestnih prihodkov tudi zaradi zvišanja obrestnih mer ECB in Euriborja, kar pa bodo delno izničili obrestni odhodki povezani z izdajo 300 mio EUR senior preferred obveznic, izdanih s strani Banke za izpolnjevanje MREL zahteve, ter znižanje čistih opravnin zaradi ukinitve nadomestil za visoka stanja depozitov. Odprtje gospodarstev po covidu-19 je spodbudilo povpraševanje po produktih, za katere se zaračuna nadomestila in ki ustvarjajo prihodke. Na podlagi zgoraj opisanih dejavnikov za rast prihodkov se je napoved za skupne prihodke iz rednega poslovanja za leto 2022 povečala z okrog 730 mio EUR na okrog 750 mio EUR.

Če pravna sredstva proti zakonu glede kreditnih pogodb v švicarskih frankih, sklenjenih med bankami, ki poslujejo v Sloveniji (vključno z NLB), in fizičnimi osebami, sprejetemu v februarju 2022, ne bodo uspešna, Banka ocenjuje, da naj negativni učinek pred davki na poslovanje NLB Skupine ne bi presegel 100 mio EUR (vključno z N Banko).

Stroški in strošek tveganja

Skupina bo še naprej izvajala strog načrt obvladovanja stroškov, ki obravnava tako stroške dela kot elemente drugih stroškov. Na skupne stroške še naprej vpliva poslovno okolje, v katerem je prisotna rast stroškov v celotni regiji. Poleg tega Skupina nadaljuje z vlaganji v nadgradnjo informacijske tehnologije, saj digitalno bančništvo vse bolj pridobiva na pomenu. Stroški integracije povezani z NLB Komercialno Banko, Beograd in N Banko bodo v letu 2022 še dodatno vplivali na skupne stroške. Vse navedeno bo vplivalo na rast stroškov, kljub temu pa se pričakuje, da bodo osnovni stroški ostali na ravni okrog 460 mio EUR, kar predstavlja manjše povečanje napovedi stroškov.

Tekom leta 2022 je večina članic Skupine uspešno razreševala slaba posojila, kar je imelo pozitiven vpliv na skupen strošek tveganja v Skupini in je nadomestilo učinek dodatnega oblikovanja oslabitev zaradi manj ugodnih makroekonomskih napovedi ali poslabšanja finančnega položaja strank. Pričakuje se, da bo izterjava slabih posojil še naprej pozitivno vplivala na strošek tveganja v letu 2022, vendar z zmanjšanim pomenom. Preostala neposredna izpostavljenost do Rusije je z namenom odražanja poštene vrednosti že ustrezno oslABLJENA. Ocene kažejo, da bo strošek tveganja predvidoma znašal manj kot 30 b.t. (vključene tehnične prilagoditve zaradi N Banke ter izključena potencialna večja inkrementalna odstopanja).

Kakovost kreditnega portfelja

Skupina zelo skrbno spremlja morebitno povečanje kreditnega tveganja in je proaktivna na področju upravljanja slabih posojil. Na tej podlagi se tudi v prihodnje pričakuje dobro razpršena in stabilna kakovost kreditnega portfelja. Skupina je temeljito analizirala morebitne vplive naraščajočih cen energentov, inflacijskih pritiskov in napovedi znižanja

gospodarske rasti na svoj kreditni portfelj. Skupina skrbno spremlja najbolj prizadete panoge z namenom, da se že v zelo zgodnji fazi odkrije vsako pomembno povečanje kreditnega tveganja. Povečani inflacijski pritiski lahko povzročijo rahlo poslabšanje kakovosti kreditnega portfelja na segmentu prebivalstva, vendar njihov vpliv ne bi smel biti pretiran.

Posledično je Skupina okrepila sistem zgodnjega opozarjanja za ta segment. Neposredna in posredna izpostavljenost Skupine do Rusije in Ukrajine je omejena.

Likvidnost

Z vidika likvidnosti se vloge na nivoju Skupine še vedno povečujejo (v Banki kot tudi v nekaterih bančnih članicah v regiji JVE). Tudi v primeru uresničitve zelo neugodnega stresnega scenarija ima Skupina zadostne likvidnostne rezerve, zlasti v obliki prvovrstnih likvidnih sredstev.

Skupina pozorno spremlja svoje glavne pozicije v portfelju obveznic, zlasti državnih. Od začetka krize Skupina opaža povečanje donosov in kreditnih razmikov, kar je pomembno vplivalo na pozicije Banke merjene po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (FVOCI). Posledično Skupina skrbno upravlja strukturo in koncentracijo likvidnostnih rezerv, upošteva zgodnje sisteme obveščanja in morebitna negativna gibanja na trgu, ter z nadaljnjim krajšanjem trajanja naložbenega portfelja, zmanjševanjem določenih izpostavljenosti in razvrstitvijo novih naložb z daljšo ročnostjo v skupino po odplačni vrednosti in s tem zmanjšanje občutljivosti za regulatorni kapital. Poleg tega ima Banka 7,6 mio EUR ruskih državnih obveznic, njihova poštena vrednost je bila ponovno ocenjena in znaša 2,0 mio EUR.

Kapital in MREL

Kapitalski položaj predstavlja močno osnovo za izpolnjevanje vseh regulatornih kapitalskih zahtev, vključno s kapitalskimi blažilniki in drugimi trenutno znanimi zahtevami, kot tudi kapitalskih smernic v okviru 2. stebra.

Septembra 2022 je Banka izdala podrejene obveznice, ki štejejo za instrumente dodatnega temeljnega kapitala (angl. Additional Tier 1), v znesku 82 mio EUR. Po prejemu dovoljenja ECB bodo obveznice povišale regulatorni kapital in količnik skupnega kapitala za približno 50 b.t.

Za namene povečanja obsega MREL primernih instrumentov namerava Banka do konca leta 2023 izdati nove instrumente v višini približno 600 mio EUR z izdajo senior in/ali podrejenih Tier 2 obveznic, kar bo Banko vodilo k doseganju zavezujoče zahteve MREL, ki bo v uveljavi s 1. januarjem 2024.

Dividende

Splošni namen Banke je letno razdeliti dividende v skladu s svojimi zmogljivostmi, hkrati pa izpolnjevati vse zakonske zahteve, vključno s smernicami v okviru 2. stebra in opredelitvijo za prevzemanje tveganj. Izračun kapitala ob koncu leta 2021 ne vključuje dela rezultata 2021 v višini 100 mio EUR, predvidenega za izplačilo dividend v 2022. Dividende v skupnem znesku 50 mio EUR (2,50 EUR bruto na delnico) so že bile izplačane dne 28. junija, izplačilo drugega obroka v enakem znesku je predvideno do konca leta na podlagi sklepa Skupščine delničarjev NLB d.d., ki bo 12. decembra 2022.

Banka predvideva skupni kapitalski donos izplačan v obliki dividend v gotovini v skupni višini 500 mio EUR v obdobju od 2022 do 2025. Skupina želi ohraniti stabilno rast dividend in hkrati možnosti za organsko rast ter združitve in prevzeme.

Priložnosti za združitve in prevzeme

Prizadevanja Skupine za zagotavljanje vrednosti za delničarje so odvisna od organske rasti in zmožnosti vključevanja v nadaljnje priložnosti za združitve in prevzeme, ki povečujejo njeno vrednost. Takšne priložnosti za neorgansko rast bodo predmet skrbne analize strateških, finančnih in drugih virov.

Trajnostni razvoj

V letu 2022 NLB Skupina še naprej izkazuje svojo zavezanost k nizkoogljičnemu gospodarstvu in poslovanju s pridružitvijo Zavezništvu za podnebno nevtrarno bančništvo Združenih narodov (Net Zero Banking Alliance) ter načrtom za razširitev ponudbe s krediti za podporo ukrepom za energetske učinkovitost in proizvodnjo obnovljive energije. V letošnjem letu namerava Skupina razširiti svoje meritve CO2 emisij na polni obseg 3 in začeti razvijati svojo neto ničelno poslovno strategijo. Skupina bo nadaljevala z uvajanjem sistemov upravljanja podnebnih in okoljskih tveganj v skladu s smernicami ECB in EBA. Učinkovita integracija regulativnih zahtev, povezanih s trajnostnim poslovanjem, bo v letu 2022 pomembna za razkritja in poročanje o področju ESG (npr. taksonomija EU, BASEL tretji steber) in izboljšana ob izpolnjevanju zahtev EBRD in MIGA. Skupina je usmerjena v brezpapirno poslovanje in uvedbo virtualne debetne kartice. NLB Skupina bo naredila vse, kar je potrebno za pridobitev prve ocene okoljske, družbene in upravljalvske uspešnosti Banke.

4.4. Informacije o covid-19 moratorijih

Tabela 5 – Informacije o kreditih in drugih finančnih sredstvih, za katere veljajo (predpisani in ostali) moratoriji

30. 9. 2022	Bruto knjigovodska vrednost		Akumulirane oslabitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja		Bruto knjigovodska vrednost
	Donosno		Donosno		Izpostavljenosti, ki vstopajo v kategorijo nedonosnih izpostavljenosti
	Skupaj	Skupaj	Skupaj	Skupaj	
	a	b	h	i	o
1	Kreditni in druga finančna sredstva, za katere veljajo moratoriji				
2	od tega: gospodinjstva				
3	od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami				
4	od tega: nefinančne družbe				
5	od tega: mala in srednje velika podjetja				
6	od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami				

Tabela 6 – Razčlenitev kreditov in drugih finančnih sredstev po preostali zapadlosti moratorijev

30. 9. 2022	Število dolžnikov	Bruto knjigovodska vrednost		
		Skupaj	od tega: zakonski moratoriji	od tega: potekli
		a	b	c
1	Kreditni in druga finančna sredstva, za katere je bil ponujen moratorij			
2	Kreditni in druga finančna sredstva, za katere velja moratorij (odobreni)			
3	od tega: gospodinjstva			
4	od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami			
5	od tega: nefinančne družbe			
6	od tega: mala in srednje velika podjetja			
7	od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami			

Tabela 7 – Informacije o novoodobrenih kreditih in drugih finančnih sredstvih, danih na podlagi na novo veljavnih javnih jamstvenih shem, uvedenih v odziv na krizo zaradi covid-19

30. 9. 2022	Bruto knjigovodska vrednost	Najvišja vrednost jamstva, ki se lahko upošteva	Bruto knjigovodska vrednost
	Skupaj	Prejeta javna jamstva	Izpostavljenosti, ki vstopajo v kategorijo nedonosnih izpostavljenosti
	a	c	d
1	Novoodobreni krediti in druga finančna sredstva, za katere veljajo javne jamstvene sheme		
2	od tega: gospodinjstva		
3	od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami		
4	od tega: nefinančne družbe		
5	od tega: mala in srednje velika podjetja		
6	od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami		

4.5. CRR »Hitri popravek«

Evropska komisija je 26. junija 2020 objavila spremembo dveh uredb, da bi obravnavala vpliv pandemije covid-19 na gospodarstvo, z namenom povečati sposobnost kreditnih institucij za posojanje in prevzem izgub, povezanih s pandemijo.

Sprememba Uredbe (EU) št. 575/2013:

- sprememba izračuna količnika finančnega vzvoda za izključitev rezerv centralne banke,
- podaljšanje določb o pripoznavanju pričakovanih kreditnih izgub skladno z MSRP 9 z 2018–2022 na 2020–2024,
- začasna obravnava javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice,
- Začasna obravnava nerealiziranih dobičkov in izgub, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, zaradi pandemije covid-19 (več v poglavju 4.6),
- podaljšanje ugodnejše obravnave glede zahtev za rezervacije na izpostavljenosti, za katere jamči javni sektor, za 7 let. Ugodnejša obravnava je ponavadi na voljo le za nedonosne kredite z jamstvom uradnih izvoznih kreditnih agencij.

Sprememba Uredbe (EU) št. 2019/876:

- pospešitev veljavnosti:
 - določb o obravnavi nekaterih posojil, ki jih kreditne institucije dodelijo upokojujencem ali zaposlenim,
 - določb o spremembi tveganju prilagojenih donosnih izpostavljenosti do MSP (podporni faktor MSP);
- ugodnejše obravnave izpostavljenosti do subjektov, ki upravljajo ali financirajo fizične strukture ali objekte, sisteme in omrežja, ki zagotavljajo ali podpirajo osnovne javne storitve (Infrastrukturni podporni faktor);
- izvzetje iz odbitkov od kapitala CET1 za preudarno vrednoteno programsko opremo.

Spremembe so pričele veljati neposredno naslednji dan po objavi v *Uradnem listu*, torej 27. junija 2020.

NLB Skupina je uvedla:

- spremembe v podpornem faktorju MSP;
- začasno obravnavo javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice;
- izvzetje iz odbitkov iz kapitala CET1 za preudarno vrednoteno programsko opremo;
- začasno obravnavo nerealiziranih dobičkov in izgub, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, zaradi pandemije covid-19
- spremembo izračuna količnika finančnega vzvoda za izključitev rezerv centralne banke.

Spremembe podpornega faktorja MSP so bile uvedene leta 2019 v CRR II v členu 501, ki vsebuje znižanja kapitalskih zahtev za kreditno tveganje pri izpostavljenosti do MSP. Prag za upravičenost do podpornega faktorja MSP se je povečal z 1,5 na 2,5 mio EUR, z dodatnim faktorjem 0,85 (dodatek k prejšnjim 0,7619).

Začasna obravnava javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice, je določena v novem členu 500a CRR in velja za okvir kreditnega tveganja do 31. decembra 2024. Za izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in centralnih bank držav članic, kadar so te izpostavljenosti denominirane in financirane v domači valuti druge države članice, se uporabi utež tveganja:

- 0 % do 31. decembra 2022,
- 20 % v letu 2023,
- 50 % v letu 2024.

V skladu s členom 36 (b) CRR in Uredbo (EU) 2020/2176 so neopredmetena sredstva, od decembra 2020 dalje, delno odbitek od kapitala in delno vključena v izračun RWA.

4.6. Začasna obravnava nerealiziranih dobičkov in izgub, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, zaradi pandemije covid-19, za vrednostne papirje države (Člen 468 (5) CRR)

Začasna obravnava nerealiziranih dobičkov in izgub, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, zaradi pandemije covid-19 je bila uvedena junija 2020, v 468. členu CRR. Začasno je uveden bonitetni filter, na podlagi katerega lahko banke nevtralizirajo učinek nerealiziranih dobičkov in izgub, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, ki se nanašajo na izpostavljenosti do državnih vrednostnih papirjev. Banke lahko iz izračuna svojega CET1 kapitala odstranijo znesek nerealiziranih dobičkov in izgub, akumuliranih od 31. decembra 2019 dalje, obračunanih kot „spremembe poštene vrednosti dolžniških instrumentov, merjenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa“ v bilanci stanja, kar ustreza izpostavljenostim do centralne države, regionalne ali lokalne oblasti, razen tistih finančnih sredstev, ki so kreditno oslABLJENA; s faktorjem:

- 100% do 31. decembra 2020,
- 70% v letu 2021,
- 40% v letu 2022.

NLB Skupina je to začasno obravnavo uvedla septembra 2022, z učinkom povečanja kapitala za 60,6 mio EUR (t.j. akumulirani drugi vseobsegajoči donos je znašal -106,4 mio EUR namesto -167,0 mio EUR).

Tabela 8 – Informacija o učinku začasne obravnave v skladu s členom 468 (5) CRR

30. 9. 2022	Dejanski podatki	Brez uporabe ZO PV DVD
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	(106.371)	(167.015)
NAVADNI LASTNIŠKI TEMELJNI KAPITAL (CET1)	2.076.606	2.015.962
Dodatni temeljni kapital (AT1)	5.524	5.524
TEMELJNI KAPITAL (T1)	2.082.130	2.021.486
Dodatni kapital (T2)	287.493	287.493
KAPITAL SKUPAJ	2.369.623	2.308.979
SKUPNA IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM (RWA)	14.283.739	14.283.739
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1 količnik)	14,54 %	14,11 %
Količnik temeljnega kapitala (Tier 1 količnik)	14,58 %	14,15 %
Količnik skupnega kapitala	16,59 %	16,17 %
Količnik finančnega vzvoda	8,50 %	8,25 %

5. Likvidnost

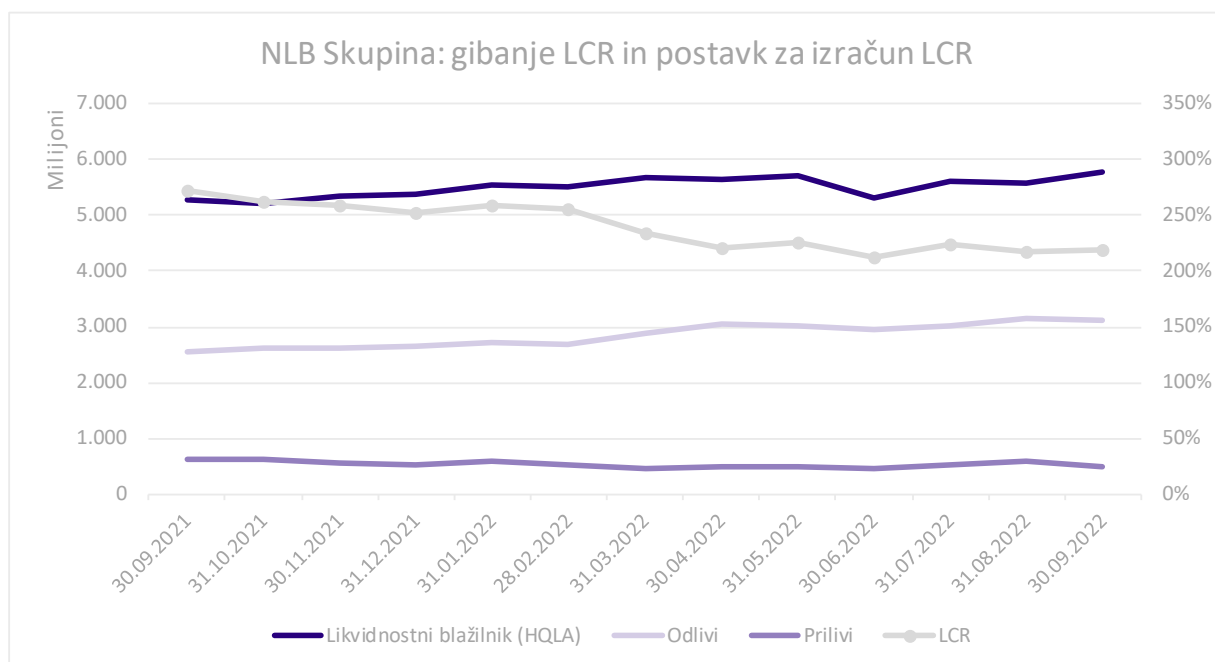
(člen 451a (2) CRR)

Količnik likvidnostnega kritja

NLB Skupina ohranja zelo ugodno likvidnostno pozicijo (tudi na nivoju posameznih bančnih članic), visoko nad opredeljeno pripravljenostjo za prevzemanje tveganj. V preteklem letu (v obdobju od 30. septembra 2021 do 30. septembra 2022) je LCR NLB Skupine znašal med 213 % in 272 % (218,5 % na dan 30. septembra 2022). Presežek visokokakovostnih likvidnih sredstev (HQLA) je v NLB Skupini na izjemno visokem nivoju, ki je v preteklih dvanajstih mesecih znašal med 2,83 milijarde EUR in 3,41 milijarde EUR (3,13 milijarde EUR na dan 30. septembra 2022).

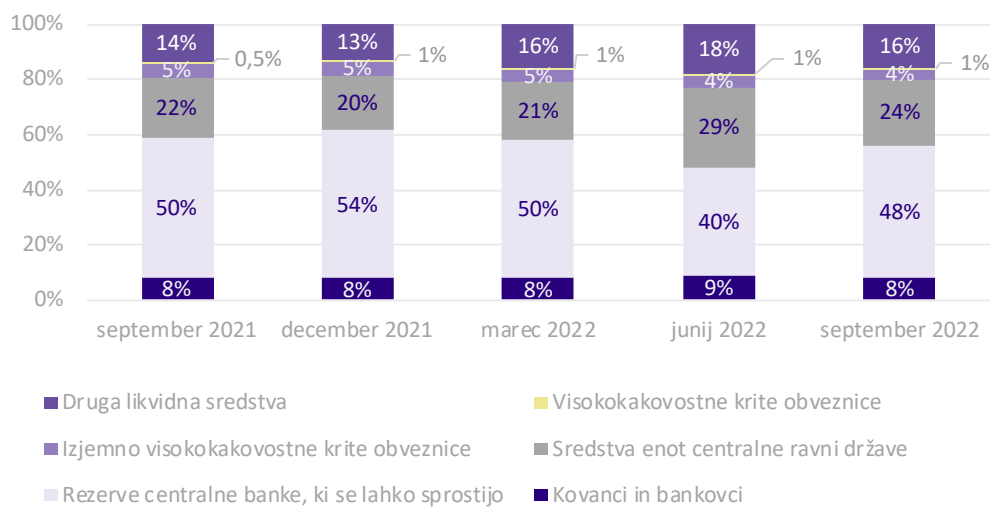
V prvi polovici leta 2022 je količnik likvidnostnega kritja imel trend postopnega zmanjševanja, predvsem zaradi višjih depozitov nebančnega sektorja in bank, kar je povzročilo višje odlive. Po drugi strani se rezerve pri centralni banki stalno zmanjšujejo, predvsem zaradi nakupa N Banke v marcu 2022 in njene finančne podpore. Poleg tega je bilo junija izvedeno predčasno odplačilo posojil TLTRO in SID ter redno izplačilo dividend. V tretjem četrtletju je izdaja nadrejenih nezavarovanih obveznic in dodatnega kapitala drugega reda bistveno povečala stanja CB. Po drugi strani so motnje na trgu zaradi ukrajinske krize negativno vplivale na trg obveznic z višjimi donosi.

Ena od posebnosti pri izračunu konsolidiranega LCR na nivoju Skupine je, da se pri vsaki članici upošteva likvidnostne rezerve v posamezni valuti samo do višine neto odlivov v tej isti valuti.

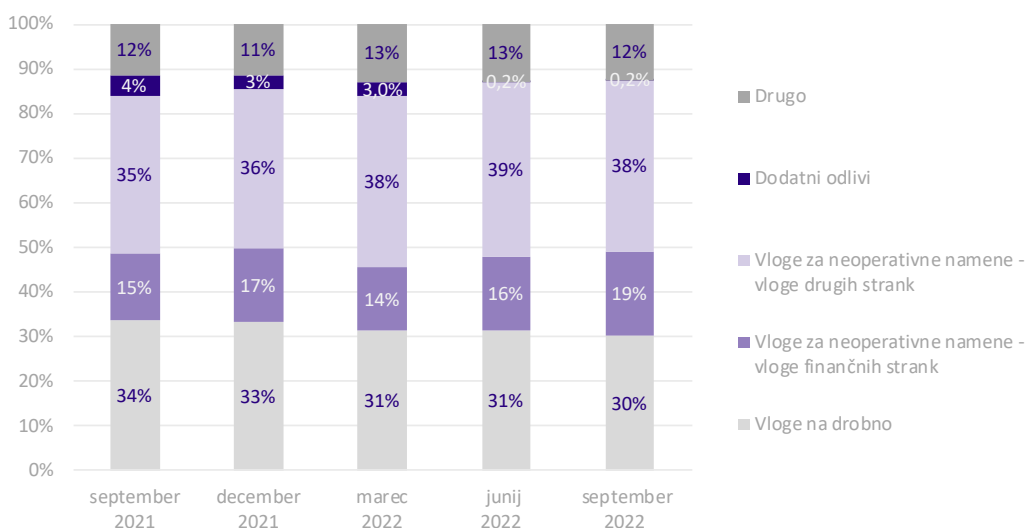

Struktura HQLA, odlivov in prilivov v času enega leta je prikazana v spodnjih grafih.

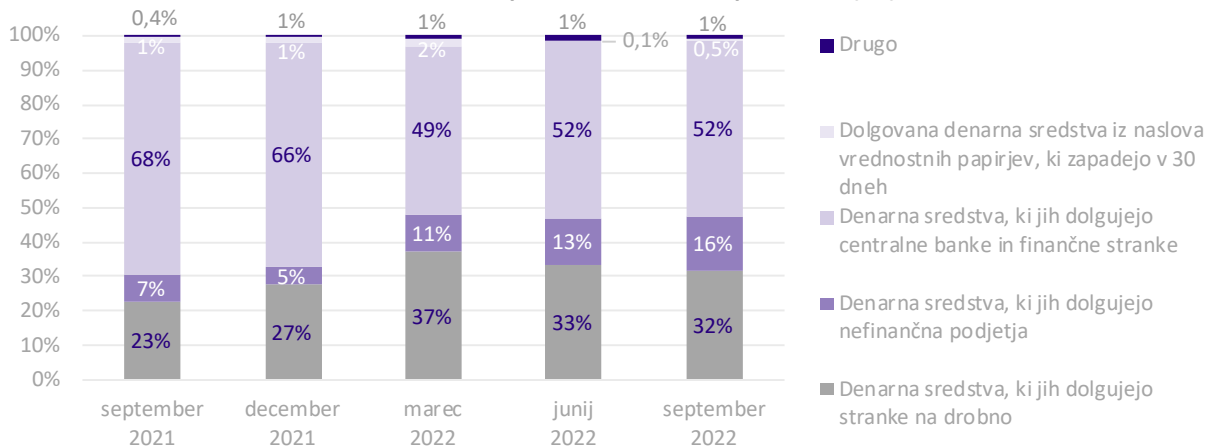
LCR NLB Skupina: struktura HQLA (%)

LCR NLB Skupina: struktura odlivov (%)

LCR NLB Skupina: struktura prilivov (%)

Koncentracija virov financiranja in likvidnosti

V skladu s Izjavo Skupine o pripravljenosti za prevzemanje tveganj je toleranca do likvidnostnega tveganja nizka. Zato je cilj strategije financiranja dolgoročno zagotoviti zadostno, stabilno in raznoliko bazo virov financiranja ter skladnost z zadevnimi regulativnimi okviri.

Strategija financiranja v Banki je vzpostavljena tako, da omogoča diverzifikacijo, zmanjšuje tveganje koncentracije in omejuje uporabo kratkoročnega financiranja na medbančnem trgu ali drugih nestabilnih virov. Skupina redno izvaja stresne teste in pripravlja projekcije likvidnosti po različnih scenarijih s ciljem učinkovitega upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja. S tem pristopom lahko Skupina zgodaj odkrije vse morebitne likvidnostne potrebe in potrebe po financiranju.

V skladu s poslovnim modelom so osnovni viri financiranja NLB Skupine depoziti nebančnega sektorja. Baza depozitov Skupine je zelo stabilna in raznolika. Ker so nebančni depoziti zelo pomembni za financiranje Skupine, je izjemno pomembna omejitev visoke koncentracije. Želena diverzifikacija je dosežena z uporabo različnih instrumentov, uporabljajo pa se tudi limiti za posamezne vrste nasprotnih strank. Odvisnost od financiranja na medbančnem trgu je majhna. Skupina upošteva koncentracijo virov financiranja ter s tem skrbi za dobro diverzifikacijo financiranja in preprečevanje neželjenih učinkov koncentracije. Za depozite nebančnega sektorja kot glavne vire financiranja Skupine je določen limit, ki preprečuje previsoko koncentracijo depozitarjev.

Limit je določen tudi za druge članice Skupine in opredeljen v Politiki likvidnosti v NLB in NLB Skupini. Vse bančne članice Skupine morajo prilagoditi vrednosti limitov v svojih politikah in jih upoštevati. O vseh odstopanjih od limitov morajo poročati matični banki in jih utemeljiti. O strukturi financiranja se mesečno seznanja Odbor za upravljanje z bilanco.

Na ravni Skupine je koncentracija 30 največjih depozitarjev 30. septembra 2022 znašala 4,7 % skupnih obveznosti, večinoma v poslovanju na drobno, 30 največjih nasprotnih strank v NLB pa je zagotovilo 4,9 % vseh obveznosti.

Opis sestave likvidnostnega blažilnika Skupine

Likvidnostni blažilnik predstavlja najbolj likvidna sredstva, ki so na voljo takoj in se lahko uporabijo v primeru stresnih razmer, znotraj kratkoročnega časovnega obdobja (znotraj 1 meseca). Sestavljen je iz gotovine, stanja pri centralni banki (brez obvezne rezerve) in notranje opredeljenih neobremenjenih visokokakovostnih likvidnih sredstev (dolžniških vrednostnih papirjev), ki jih je mogoče unovčiti s pomočjo repo ali s prodajo brez večje izgube vrednosti. Pri uporabi teh sredstev ni nobenih pravnih, regulativnih ali operativnih ovir.

Izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov in potencialni pozivi k zavarovanju

Skupina sklepa posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, da bi podprla pravne osebe in finančne ustanove pri upravljanju finančnih izpostavljenosti (poslovanja) ter z namenom upravljanja tveganj Skupine, na primer obrestnega tveganja in deviznega tveganja.

Skupina zmanjšuje tveganje CCR iz izvedenih finančnih instrumentov z uporabo sporazumov o pobotih, na primer globalne krovne pogodbe za izvedene finančne instrumente ISDA, globalne krovne pogodbe o repo dogovorih (GMRA) in slovenske krovne pogodbe. Skupaj s temi sporazumi so sprejeti sporazumi o zavarovanjih (npr. Dodatek k pogodbi ISDA) z namenom občutnega zmanjšanja kreditnega tveganja, ki izhaja iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. Izvajajo se tudi klirinške transakcije prek klirinške hiše za ustrezne transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti. Za vsako ustrezno nasprotno stranko se izračunajo pozivi k dnevemu kritju. Usklajevanje portfelja je dogovorjeno v skladu z Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR). Banka dnevno izračunava neto pozitivno tržno vrednost za izpostavljenost do posamezne nasprotne stranke in temu ustrezno se prilagaja zavarovanje. Z vidika LCR je izpostavljenost CCR iz naslova izvedenih finančnih instrumentov majhna in ne beležijo se znatni odlivi.

Valutna neusklajenost v LCR

Banka aktivno upravlja izpostavljenosti iz likvidnostnega tveganja in potrebe po financiranju znotraj poslovnih subjektov, poslovnih področij in valut ter med njimi, upošteva pravne, regulativne in operativne omejitve prenosljivosti likvidnosti. Posebne lastnosti in likvidnostna tveganja pozicij v tuji valuti se upoštevajo zlasti pri pripravi načrta denarnih tokov po posameznih valutah.

V Skupini ni valutne neusklajenosti v LCR. Kazalnik LCR je dosežen v vseh valutah, ker ima Skupina dovolj likvidnostnih rezerv v vseh valutah, v katerih lahko pride do odlivov. Najpomembnejša valuta Skupine je evro. Skupina pa LCR poroča tudi v drugi pomembni valuti, ki je od priključitve Komercialne Banke leta 2020 dalje srbski dinar (RSD), medtem ko je

bila pred tem druga pomembna valuta makedonski denar (MKD). Na dan 30. septembra 2022 so skupne obveznosti v RSD predstavljale 5,42 % skupnih obveznosti Skupine, zato se RSD šteje za pomembno valuto.

Druge postavke v izračunu LCR, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR

Skupina se osredotoča na aktivnosti poslovanja s prebivalstvom, zato sestava bilance ne vsebuje nobenih kompleksnih produktov. V izračunu LCR ni nobenih drugih postavk, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR.

Likvidnost Banke je trdna, obseg neobremenjenih likvidnostnih rezerv pa visok. Sektor Tveganja je mnenja, da je likvidnostna pozicija trdna in bo ostala na visoki ravni, kar se odraža tudi v načrtovanju likvidnosti in napovedih denarnih tokov.

Tabeli spodaj ponazarjata vrednosti in podatke za vsako od štirih koledarskih četrtletij (julij – september, oktober – december, januar – marec, april – junij). Izračunane so kot enostavno povprečje opazovanj na zadnji koledarski dan posameznega meseca za obdobje 12 mesecev pred iztekom vsakega četrtletja.

Tabela 9 – LIQ1 – Kvantitativne informacije o LCR, podatki v mio EUR

EU 1a	Četrtletje, ki se konča na	Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
		30. 9. 2022	30. 6. 2022	31. 3. 2022	31. 12. 2021	30. 9. 2022	30. 6. 2022	31. 3. 2022	31. 12. 2021
		a	b	c	d	e	f	g	h
EU 1b	Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti	12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokakovostna likvidna sredstva									
1	Skupaj visokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	-	-	-	-	5.527	5.445	5.336	5.174
Likvidnostni odlivi									
2	Vloge na drobno (vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	15.066	14.773	14.505	14.262	906	882	861	842
3	Stabilne vloge	11.241	11.006	10.747	10.514	562	550	537	526
4	Manj stabilne vloge	2.945	2.837	2.764	2.702	344	332	323	316
5	Nezavarovano grosistično financiranje	3.162	2.943	2.755	2.640	1.539	1.422	1.337	1.277
7	Vloge za neoperativne namene (vse nasprotno stranke)	3.161	2.942	2.755	2.639	1.538	1.421	1.336	1.276
8	Nezavarovani dolg	1	1	1	1	1	1	1	1
9	Zavarovano grosistično financiranje	-	-	-	-	-	-	0	0
10	Dodatne zahteve	2.088	2.055	2.024	1.976	227	249	264	276
11	Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem	58	86	107	124	58	86	107	124
13	Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti	2.030	1.970	1.917	1.851	169	163	158	152
14	Druge pogodbene obveznosti financiranja	235	223	208	203	119	108	90	86
15	Druge pogojne obveznosti financiranja	1.381	1.301	1.228	1.183	80	76	72	70
16	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI					2.871	2.737	2.624	2.552
Likvidnostni prilivi									
18	Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	744	754	773	783	510	533	566	580
19	Drugi likvidnostni prilivi	12	13	11	10	12	13	11	10
20	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	755	767	785	792	521	546	577	590
EU-20c	Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %	755	767	785	792	521	546	577	590
						TOTAL ADJUSTED VALUE			
21	LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK					5.527	5.445	5.336	5.174
22	SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI					2.350	2.192	2.047	1.961
23	KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA					236,85%	250,65%	261,43%	263,92%

6. Priloge

6.1. Priloga 1: Seznam vseh zahtevanih razkritij, kot jih predpisuje del 8 CRR

Člen	Poglavje	Stran
438 d)	4.2	9
h)	/	/
447	1	3
451a (2)	5	17
468 (5)	4.6	16

6.2. Priloga 2: Kratice

AVA	Zahteva po preudarnem vrednotenju (Additional Valuation Adjustments)	ILAAP	Proces ocenjevanja notranje likvidnostne ustreznosti (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process)
AT1	Dodatni temeljni kapital (Additional Tier 1 capital)	ISDA	Mednarodno združenje za zamenjalne posle in izvedene finančne instrumente (International Swaps and Derivatives Association)
BCBS	Baselski odbor za bančni nadzor (Basel Committee on Banking Supervision)	JVE	Jugovzhodna Evropa
BDP	Bruto družbeni proizvod	LCR	Količnik likvidnostnega kritja (Liquidity coverage ratio)
CBR	Zahteva po skupnem blažilniku (Combined buffer requirement)	LEI	Identifikator pravne osebe (Legal Entity Identifier)
CCR	Kreditno tveganje nasprotne stranke (Counterparty credit risk)	MDA	Maksimalni znesek za delitev (Maximum Distributable Amount)
CET 1	Navadni lastniški temeljni kapital (Common equity tier 1 capital)	MIGA	Večstranska agencija za jamstvo naložb (Multilateral Investment Guarantee Agency)
covid-19	Koronavirusna bolezen 2019 (Coronavirus Disease 2019)	MREL	Minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities)
CRD	Direktiva o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive)	MSP	Mala in srednja podjetja
CRD V	Direktiva in Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive & Regulation)	MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
CRR	Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Regulation)	NGW	Slabo ime (Negative Goodwill)
CVA	Prilagoditev kreditnega vrednotenja (Credit valuation adjustment)	NSFR	Količnik neto stabilnih virov financiranja (Net Stable Funding Ratio)
DSPB	Druge sistemsko pomembne banke	OCR	Celotna kapitalska zahteva (Overall capital requirement)
DVD	Drugi vseobsegajoči donosi	OEM	Metoda izvorne izpostavljenosti (Original exposure method)
EBA	Evropski bančni organ (European Banking Authority)	P1R	Zahteva 1. stebra (Pillar 1 Requirement)
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)	P2G	Priporočila po 2. stebri (Pillar 2 Guidance)
ECB	Evropska Centralna Banka	P2R	Zahteva 2. stebra (Pillar 2 Requirement)
EMIR	Uredba o infrastrukturi evropskega trga (European Market Infrastructure Regulation)	PNPO	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja
ESG	Okolje, družba in upravljanje (Environmental, social and governance)	RWA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Risk-weighted assets)
EU	Evropska unija	RWEA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Risk weighted exposure amount)
FVOCI	Poštena vrednost prek drugega vseobsegajočega donosa (Fair Value Through Other Comprehensive Income)	SREP	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (Supervisory Review and Evaluation Process)
GMRA	Glovalna krovna pogodba o repo dogovorih (Global Master Repurchase Agreement)	T1	Temeljni kapital (Tier 1 capital)
HQLA	Visokokakovostna likvidna sredstva (High-quality liquid assets)	T2	Dodatni kapital (Tier 2 capital)
ICAAP	Proces ocenjevanja notranje kapitalske ustreznosti (Internal Capital Adequacy Assessment Proces)	TLTRO	Ciljno usmerjene operacije dolgoročnejšega refinanciranja (Targeted longer-term refinancing operations)
		TREA	Znesek skupne izpostavljenosti tveganjem (Total risk exposure amount)
		TSCR	Skupna kapitalska zahteva SREP (Total SREP capital requirement)
		ZBan	Zakon o bančništvu